

Valtionyhtiöt: Kirjeiden määrän väheneminen myllertää lähes 400-vuotiaista instituutiota

Muutokset ravistelevat Postia

Postin vanha kivijalka, kirjeet, murenee alta. Yhtiö etsii uusia palveluita ja haluaa olla logistiikkayhtiö.

Minna Nalbantoglu HS

POSTISTA on viime kuukausina kuulunut kummia.

Postinjakajat leikkaavat pian halukkaiden pihanurmikoita. Jo nyt he auttavat vanhuksia esimerkiksi aterioiden kanssa ja tekevät vartiointitöitä.

Samaan aikaan eduskunta käsittelee lakiesitystä, joka helpottaisi muidenkin yritysten ryhtymistä postinjakeluun. Syksyllä eduskuntaan on tulossa toinen, laajempi uudistus. Posti toivoo, että siinä siltä poistettaisiin velvoite jakaa kirjeitä viitenä päivänä viikossa.

Viestinnän siirtyminen yhä enemmän sähköiseksi on ajanut Postin myllerrykseen, jolle ei loppua näy. Mitä ihmettä lähes 400-vuotiaassa instituutiossa oikein tapahtuu? HS kokosi kysymyksiä ja vastauksia.

Miksi postinkantajille pitää keksiä lisää puuhaa?

KIRJEPOSTIN määrä on romahtanut ja jatkaa vähenemistään. Kun postinkantajien on kuitenkin mentävä jokaiselle kotiovelle, Posti yrittää saada lisätuloja tarjoamalla samalla muita palveluita.

Meneillään on vasta erilaisia kokeiluja. Tulevaisuudessa hoiwaan, kiinteistöhuoltoon ja turvallisuuteen liittyvistä palveluista tavoitellaan kymmenien miljoonien eurojen liikevaihtoa, kertoo Postin kirjeliiketoiminnasta vastaava johtaja Kai Kulp.

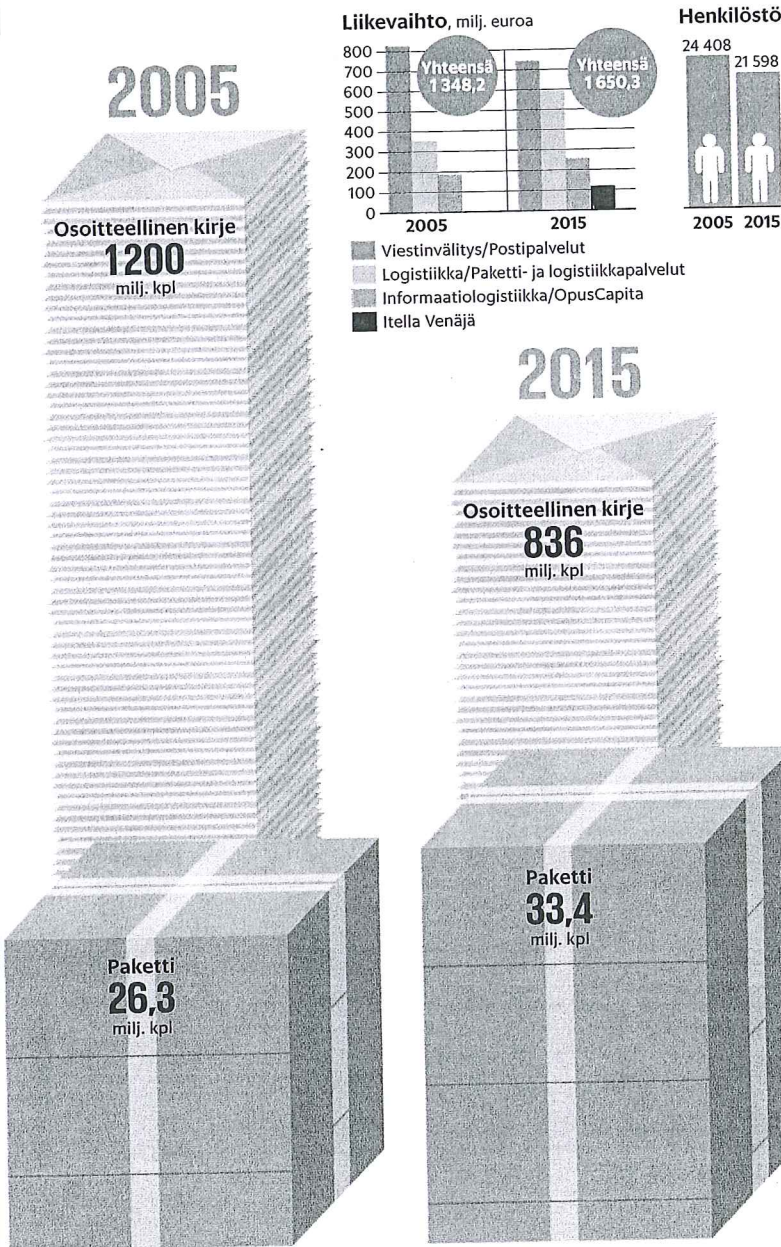
"Haluamme olla entistä enemmän logistiikka- ja palveluyhtiö", sanoo toimitusjohtaja Heikki Malinen.

Miksi Posti haluaa vähentää pakollisia jakelupäiviä?

YLEISPALVELUVELOITE eli lain vaatimus jakelusta kaikkien osoitteisiin viitenä päivänä viikossa tuottaa Postille vuosittain kymmenien miljoonien kustannukset, arvioi asiasta raportin tehnyt Etlan tutkimuspäällikkö Heli Koski. Syrjäseuduilla jakelu muuttuu entistä kallimmaksi postimäärän supistuessa.

Kustannussäästöön lisäksi lakivelvoitteen keventäminen myös lisää Postin mahdollisuuksia järjestää toimintansa joustavammin, Malinen toteaa.

Postin muutos 2005–2015

Koonnut: MINNA NALBANTOGLU / HS, grafiikka: JUKKA HIMANEN / HS, lähde: Posti

Mitä jakelupäivien vähentämisestä seuraisi?

ERIAARVOISUUTTA harvaan asutuille alueille, sanovat uudistuksen vastustajat. "Kuritetaan maaseudun ihmisiä", moittii kansanedustaja Satu Taavitsainen (sd). Hän istuu myös Postin hallintoneuvostossa.

Tiedonsaannin heikentymistä, sanoo Sanomalehtien liitto. Se pelkää, että jakelupäivien karsiminen vaikuttaisi lehtien jakeluun. "Se heikentäisi lehdistön toimintaedellytyksiä ja suoma-

laisen demokratian toimivuutta", liittojohtaja Jukka Holmberg varoittaa tiedotteessa.

Ei juuri mitään, sanoo Posti. Malinen muistuttaa, että yleispalveluvelvoitteen piiriin kuuluvia kirjeitä on kaikista lähetysistä vain viisi prosenttia. Niistäkin kolmasosa joulukortteja. Määrä tulee hänen mukaansa yhä supistumaan lähivuosina.

Etlan Heli Kosken mielestä lain vaatimasta viisipäiväisestä jakelusta aiheutuu kohtuuttomat kustannukset, koska Suomi on harvaan asuttu ja kiireellisissä

asioissa harvoin muutenkaan lähetetään kirjeitä.

"Onko ihmisille oikeasti tärkeää postin päivittäinen jakelu – etenkin jos tiedossa on tämän jakeluvelvoitteen hintalappu – tilanteessa, jossa yhteiskunnan peruspiireista kuten koulutuksesta leikataan kustannussyistä?" hän ihmettelee.

Tuleeko Postille kilpailijoita?

EDUSKUNTA käsittelee parhailaan hallituksen ehdotusta, että

postin jakamisen voisi aloittaa pelkällä ilmoituksella Viestintävirastolle. Tämän on määrä helpottaa kilpailijoiden tuloa Postin tontille.

Posti uskoo, että näin myös käy. Kosken mukaan kilpailu lisääntyä ainakin tiheästi asutuilla kaupunkialueilla.

Toimilupa kirjeiden jakeluun on jo muutamilla yrityksillä, vaikka ne eivät Kosken mukaan ole jakelua aloittaneet.

Onko laajentuminen Venäjälle lisännyt Postin vaikeuksia?

POSTI on pyrkinyt kasvattamaan liiketoimintaansa Venäjällä, jossa sillä on yli 2 600 työntekijää. Viimeksi maaliskuussa se osti MaxiPost-kuriiriyhtiön, joka toimii verkkokaupan jakelussa.

Vuoden ensimmäisellä neljänneksellä Venäjän toimintojen tappio kasvoi kuitenkin 2,4 miljoonaan euroon. "Kyllä Venäjän markkinoiden viimeaikaiset tappiot ovat hankaloittaneet Postin tilannetta", Koski arvioi.

Malinen uskoo silti yhä Venäjän kasvaviin verkkokauppa-markkinoihin. Nykyiset ongelmat johtuvat heikosta ruplasta ja Venäjän talouden kriisistä.

Mistä Posti löytää kirjeiden tilalle uuden kivijalan?

LOGISTIIKASTA, sanoo Malinen. Kasvunvaraa on hänestä Suomessakin, sillä logistiikkapalveluista on toistaiseksi ulkoistettu vain kymmenen prosenttia.

Joulukuussa Anttilan varasto ja kuljetukset siirtyivät Postille. Torstaina tiedotettiin, että Posti ottaa Hobby Hallin logistiikkapalvelut hoitoonsa.

Fakta

Postin tulos

- Ensimmäisellä vuosineljänneksellä Posti teki liiketoimintaryhmistä parhaan tuloksen perinteisissä postipalveluissa, vaikka postimäärät ovat supistuneet.
- Postipalveluissa liiketulos ilman kertaeriä parani 24,8 miljoonaan euroon 21 miljoonasta. Taustalla oli Postin mukaan toiminnan tehostaminen.
- Sen sijaan alueet, joilla Posti on pyrkinyt kasvamaan, painuivat tappiolle.
- Paketti- ja logistiikkapalveluissa tulos heikkeni 5,3 miljoonaa euroa tappiolliseksi.
- Venäjän toimintojen tappio kasvoi 2,4 miljoonaan.
- Koko yhtiön liiketulos ilman kertaluonteisia eriä oli 15 miljoonaa euroa.